

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Хмельницького фахового

коледжу Університету „Україна”

Ольга ПОЛЬОВИК

„01” 09 2025 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Повна назва дисципліни (державною мовою)	Практикум із соціальної роботи
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітня програма	Соціальна робота
Рівень освіти	фахова передвища освіта
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс і семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (зазначаються відповідно до навчального плану)	Лекції 28 год.
	Семінарські 42 год.
	Самостійна робота 80 год.
Вид індивідуального завдання	реферат
Форма підсумкового контролю	екзамен
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28297
Циклова комісія	соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін
Викладач	Клик Світлана Едуардівна – викладач циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін Хмельницького фахового коледжу
Контактна інформація викладача для консультацій	<i>Телефон інституту:</i> (0382) 70-45-56 <i>Електронна пошта:</i> svtlanaklyk@ukr.net <i>Кабінет:</i> 41
Анотація навчальної дисципліни	

Мета дисципліни	полягає в опануванні здобувачами освіти навичок застосування теоретичних знань, методів і прийомів соціальної роботи, послідовних і взаємозалежних сукупностей технічних прийомів, операцій пов'язаних із конкретним методом, що спрямовані на задоволення соціально гарантованих і особистісних інтересів та потреб окремих груп населення, на створення умов, які б сприяли відновленню або поліпшенню здатності людей до соціального функціонування в практичній діяльності соціального працівника.
Мета орієнтована на формування компетентностей	<p>Курс спрямований на вироблення таких загальних компетентностей, як:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; – здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; – здатність діяти соціально відповідально та свідомо. <p>На вироблення таких спеціальних (фахових, предметних) компетентностей (ФК) як:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність розуміти сутність, напрямки та види соціальної роботи; – здатність розуміти соціально-психологічні явища, процеси становлення, розвитку та соціалізації особистості; – здатність виявляти потреби населення у соціальних послугах; – здатність організовувати та контролювати надання соціальних послуг; – здатність визначати шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення; – здатність надавати допомогу і підтримку спеціальним групам клієнтів; – здатність застосовувати сучасні технології та методи професійної діяльності; – здатність до соціальної взаємодії у професійній сфері; – здатність аналізувати та оцінювати результати професійної діяльності; – здатність дотримуватися етики професійного спілкування і стандартів соціальної роботи; – знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту та організацій соціальної сфери; – здатність до надання допомоги, консультування та підтримки отримувачів соціальних послуг із урахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей; – здатність здійснювати соціальну допомогу, підтримку та консультування отримувачів соціальних послуг в умовах інклюзивного соціального й освітнього середовища.
Очікувані результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – Здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації для розв'язання професійних завдань. – Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності. – Застосовувати інформаційні ресурси та методики оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп. – Застосовувати етичні принципи і стандарти соціальної роботи у професійній діяльності. – Використовувати технології соціальної діагностики, профілактики, корекції із застосуванням сучасних форм та методів професійної діяльності. – Застосовувати на практиці нормативно-правові акти з питань надання соціальних послуг. – Здійснювати соціальне інспектування й оцінку потреб уразливих

	<p>категорій громадян, у тому числі тих, хто опинився у складних життєвих обставинах.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Організувати заходи з реабілітації, реінтеграції, соціальної адаптації отримувачів соціальних послуг. – Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання. – Знаходити рішення для покращення соціального добробуту і соціальної безпеки громадян. – Визначати зміст і види співпраці з представниками різних професій, груп, громад у професійній діяльності. – Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у спеціалізованому контексті. – Здійснювати соціальну допомогу, підтримку, консультування осіб з інвалідністю та осіб з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного соціального та освітнього середовища. – Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень згідно з етикою соціальної роботи.
--	---

Перелік тем навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Форми, методи, прийоми та принципи практичної соціальної роботи.

Тема 1. Поняття практичної соціальної роботи в сучасному суспільстві.

Тема 2. Цінності і етичні аспекти практичної соціальної роботи.

Тема 3. Професійні знання, уміння та навички фахівця соціальної сфери.

Тема 4. Професійна компетентність фахівця соціальної сфери.

Змістовий модуль 2.

Практикум з індивідуальної соціальної роботи з різними групами населення

Тема 5. Психолого-педагогічні особливості організації самостійної роботи здобувачів освіти

Тема 6. Особливості індивідуальної соціальної роботи з дітьми та молоддю.

Тема 7. Методи роботи з дітьми-сиротами та дітьми, що залишились без батьківського піклування.

Тема 8. Особливості індивідуальної роботи з людьми похилого віку.

Тема 9. Особливості індивідуальної соціальної роботи з особами з інвалідністю.

Тема 10. Форми, методи, прийоми індивідуальної роботи з людьми, яких торкнулась проблеми ВІЛ/СНІДу.

Тема 11. Посттравматичний стресовий розлад: поняття, ознаки та шляхи його подолання у соціальній роботі

Змістовий модуль 3.

Соціальна робота з групою як метод психосоціальної допомоги

Тема 12. Робота в громаді: її особливості, напрямки та перспективи. Робота соціального працівника з розвитку громади. Колективне представництво інтересів у громаді. Конфлікти у спілкування з групами ризику у громаді.

Тема 13. Соціальна реклама як метод профілактики негативних явищ у суспільстві.

Тема 14. Волонтерська діяльність й соціальній сфері.

Тема 15. Практикум по подоланню стресу у соціальній роботі.

Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Практикум: соціальна сфера (workshop book: social sphere) / автори-укладачі:

І. В. Літяга, С. М. Ситняківська; за заг. ред. проф. Н. А. Сейко. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 277 с.

2. Путівник для фахівців із соціальної роботи в таблицях і схемах : навчально-методичний посібник [електронне видання] / автор. кол. О. Білько, І. Борощук, Т. Василюк, І. Лисоконь, В. Османова. Кривий Ріг : КДПУ, 2024. 39 с.

Допоміжна:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін.; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с.
2. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії : навч.-метод. посібник. Ч. 1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
3. Практикум соціальної роботи : методичні рекомендації для здобувачів освіти спеціальності : 231 Соціальна робота. Ізмаїл, 2019. 88 с.
4. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду : навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Поляничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.

Рекомендовані курси для поглибленого вивчення дисципліни (неформальна освіта):

<https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>

<https://ed-era.com/courses/>

<https://www.enableme.com.ua/ua/article/najkrasi-bezkostovni-onlajn-kursi-dla-ukrainciv-11573>

Система оцінювання результатів навчання:

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо. За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS. Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру. Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів. Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче. Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Накопичування рейтингових балів із навчальної дисципліни:

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ ЗА ЕКЗАМЕН

Поточне тестування та самостійна робота																		Екзамен	С
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МК 1	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	МК 2	ІНДЗ	не більше 40	бід 1
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	6		

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

МК – модульний контроль

СР – самостійна робота

Шкала оцінювання результатів навчання:

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою екзамен	Оцінка за шкалою ECTS	
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4	B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4	C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3	D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3	E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, відрахування.

Комунікаційна політика

Здобувачі освіти повинні мати активовану пошту. Обов'язком здобувача освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки та відвідування, перегляд інформації у Viber-групі, у розділі сповіщень на платформі Moodle. Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача освіти є робота з дистанційним курсом «Практикум із соціальної роботи». Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту кафедри.

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі освіти мають відвідувати лекційні та практичні (семінарські) заняття. Відсутність на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку здобувачів освіти і поліпшенню іміджу університету (інституту/коледжу). При дистанційній чи змішаній формах організації освітнього процесу відвідуваність занять стає тотожною відвідуваності та активності здобувача освіти (виконанню завдань).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі освіти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач освіти, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач освіти не згоден із оцінюванням його знань, він може оскаржити виставлену викладачем оцінку в установленому порядку.

